

tænkt sig, at denne Bestemmelse skulde gennemføres, om det er de Herrers Mening, at den som en almindelig Lovbestemmelse skal paases overholdt af Politiet, af Dørigheden, hvis Pligt det er at vaage over Lovens Overholdelse, og om det er deres Mening, at Politiet paa de forskjellige Steder enten altid eller dog i alt Fald til sine Eider skal anstille en almindelig Undersøgelse om, hvorvidt denne Lovbestemmelse er overholdt. Dersom noget Saadant ikte, saa tør jeg ganske vist være Spaaemand, forsaavidt jeg vil forudsige, at man da vil høre meget store og efter min Mening begrundede Raab om, at det er en unaturlig Lovbestemmelse. Hvis man derimod vil tænke sig, at Bestemmelsen ikke saaledes i Almindelighed skal overholdes, saa siger jeg for det Første, at dette er uheldigt, og jeg kan i Følge den Stilling, jeg har den Vre at indtage, ikke Andet end frenhæve, at det er meget uheldigt at give Lovbestemmelser, med Hensyn til hvilke det halvoets underforstaas, at det ikke skal tages, saa nøie med deres Overholdelse. Smidlerit skal jo dog Bestemmelsen engang imellem bringes til Anvendelse, og denne Mulighed forudsat, hvad vil der da ske? Det vil da blive Tilfældet, at de Personer, der rammes af Bestemmelsen, de, der blive dragne til Ansvar og multerede, fordi de ikke have haft denne Arbeidsbog, som det er vanskeligt for en Mand, der søger Ansættelse f. Ex. paa et Herreds-kontor som Fuldmægtig eller Kontorist, at tænke paa, at han skal have i sin Lomme, maatte vilde sige til Politimesteren eller i alt Fald til Andre: Det er dog mærkværdigt, at nu i Dag skal jeg multereres, igaar slap Den og Den fri, osv. Man kan være overbeviist om, at Bestemmelser af den Art ville være mere skikede end noget Andet til at fremkalde Bestyldninger mod Politivirighederne for Vilkaarlighed, og jeg skal antyde, at for saa vidt Personer, som blive rammede af Bestemmelsen, og Personer, der slippe fri for at rammes deraf, muligen maatte høre til forskjellige Samfundslag eller til forskellige politiske Kredse, saa ligger det overmaade nær at ville søge eller i alt Fald at give det Skin af, at man søger Grunden til de forskellige Fremgangsmaader i Hensyn, som det herten kan være behageligt for Politivirigheden og heller ikke for Ministeren, der staar over den, at se fremdragne. Jeg har nu antydet, hvorfor jeg anser den Bestemmelse, der foreslaas, for meget uheldig. Jeg sagde dernæst, at jeg maatte modsætte mig Bestemmelsen, fordi den gaar meget videre end de nugældende Bestemmelser. Det er blevet sagt, og efter min Formening ikke ganske med Urette, af et Par ærede Medlemmer her i Salen, at der er Forskjel paa at lade gamle Bestemmelser blive staaende og at indskærpe dem gennem nye Bestemmelser. Dette gjælder jo navnlig, naar de gamle Bestemmelser paa Grund af deres Ælde eller paa Grund af deres egen Bestaafenhed eller paa Grund af de forandrede Forudsætninger, paa

hvilke de hvile, i Virkeligheden ere bleve mere eller mindre praktisk uanvendelige; men naar der er noget Sandt i dette, at det er en betænkelig Ting, efter som Forholdene udvikle sig, at ville kalde til nyt Bivædre Bestemmelser, som medføre Indskrænkning i Borgernes Frihed, saa maa jeg mene, at det bliver langt mere betænkeligt at ville afløse disse i Virkeligheden forelede og for en stor Del uanvendelige Bestemmelser med nye Regler, der i Henseende til Indskrænkning af Borgernes Frihed gaa endnu videre end de gamle Bestemmelser, og jeg paastaar, at det ærede Udvalgs Flertals Forslag, som det her foreligger, medfører Indskrænkninger og Byrder, som den nugældende Lovgivning ikke kjender. I Følge den nu gjældende Lovgivning, selv om man vilde tænke sig, at den var fuldstændig i sin Glorie, saaledes som da den blev givet i 1828, paaligger der ikke disse talrige Samfundsklasser Forpligtelse til at melde sig hos Politiet, naar de ville foretage sig en Reise udenfor Jurisdiktionen for at søge Arbejde eller Erhverv, og skaffe sig den Arbeidsbog, hvorom her er Spørgsmaal, med Ansvar efter en af Lovens senere Paragrafer for det Tilfælde, at de ikke gjøre det. Jeg maa her gjentage, at hvad Indlændinge angaar, findes Bestemmelserne væsentligt i Forordningen af 1828. Medens § 13 i denne Forordning nærmest kun handler om vandrende Haandværksvænde, et Begreb, som det nu er meget vanskeligt at fastholde, giver § 14 i det Væsentlige Politiet en saadan Myndighed, som det ved 2den Behandling var forelaaet af Udvalget at give i dets Forslag til § 15, eller som der er Tale om i Forslaget Nr. 11, 2det Stykke, og i Udvalgets Forslag til nye §§ 16—17. Jeg sætter et lille Spørgsmaalstegn til denne § 17, som jeg forbeholder mig senere at omtale. Men en saadan Bestemmelse, som det nu foreslaas at indsætte i § 15, findes ikke i Forordningen af 1828, og lige saa sikkert er det, at en anden Lovbestemmelse, som den ærede Ordfører nogle Gange er kommen tilbage til, nemlig Forordningen af 24de Juli 1822, heller ikke kan føre til en saadan Regel, som det her er forelaaet at indføre i § 15. Denne gaar altsaa videre end den nu gjældende Lovgivning. Jeg sagde endelig for det Trede, at jeg maatte være imod Bestemmelsen, fordi det var mig umuligt at se, at der overfor de Ulemper, som jeg nu har tilladt mig at antyde, virkelig ved Udvalgets Forslag vandes Noget, som i mindste Maade kunde opveie disse Ulemper. Jeg gjentager, at om de egentlige Bagabonder er der ikke nogen Strid. Spørgsmaalet angaar kun de Folk, der reise om for at søge Arbejde eller Erhverv, og hvoriblandt man indrømmer, at der kan findes mange skikkelige og brave Folk. Det blev vedtaget ved 2den Behandling, at disse Mænd skulle være forsynede med Legitimation, at de kunne faae en Arbeidsbog og, naar de ønskede at faae den, skulde un-